KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2022/551

2022 m. balandžio 4 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/85 dėl Jungtinių Amerikos Valstijų pagrindinėms sandorio šalims, kurioms veiklos leidimus išduoda ir kurių priežiūrą vykdo JAV vertybinių popierių ir biržų komisija, taikomos reguliavimo sistemos lygiavertiškumo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 reikalavimams

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų ([1]), ypač į jo 25 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2021/85 ([2]) nustatyta, kad Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) teisinė ir priežiūros tvarka, taikoma pagrindinėms sandorio šalims, kurių priežiūrą vykdo JAV vertybinių popierių ir biržų komisija (toliau – SEC) ir kurios privalo laikytis reguliuojamoms tarpuskaitos agentūroms taikomų taisyklių ir griežtesnės sistemos, nustatytos SEC taisyklės Nr. 17Ad-22 e punkte (toliau – pagrindinės sandorio šalys, kurias galima laikyti reguliuojamomis tarpuskaitos agentūromis), yra laikytina lygiaverte Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatytiems reikalavimams, kai tokių pagrindinių sandorio šalių vidaus taisyklėse ir procedūrose nustatytos konkrečios rizikos valdymo priemonės, kuriomis užtikrinama, kad pradinės garantinės įmokos būtų apskaičiuojamos ir renkamos remiantis to įgyvendinimo sprendimo 1 straipsnyje nustatytais parametrais;

(2) tačiau, priimdama Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/85, Komisija nevertino, ar pagrindinės sandorio šalys, kurias galima laikyti reguliuojamomis tarpuskaitos agentūromis, turi laikytis teisiškai privalomų reikalavimų, lygiaverčių Reglamento (ES) Nr. 648/2012 IV antraštinėje dalyje nustatytiems reikalavimams, dėl hipoteka užtikrintų vertybinių popierių, kuriuos išleido arba garantuoja Vyriausybės remiamos agentūros „Federal National Mortgage Association“ (toliau – „Fannie Mae“), „Federal Home Loan Mortgage Corporation“ (toliau – „Freddie Mac“) arba „Government National Mortgage Association“ (toliau – „Ginnie Mae“) ir kuriais prekiaujama „To-Be-Announced“ pagrindu (toliau – TBA sandoriai). TBA sandorių Sąjungoje nėra. Tai iš esmės yra išankstinio arba atidėto įvykdymo produktai, o pagal JAV biržos prekių ateities sandorių prekybos komisijos ir SEC taisykles ir aiškinimą TBA sandoriai nepatenka nei į apsikeitimo sandorių, nei į vertybiniais popieriais pagrįstų apsikeitimo sandorių apibrėžtį ([3]). Be to, TBA prekyba vyksta tiek dvišaliu pagrindu, tiek (mažesniu mastu) profesionaliųjų finansų tarpininkų (angl. *inter-dealer brokers*) platformose. Siekiant, kad JAV centrinei TBA sandorių tarpuskaitai taikoma teisinė ir priežiūros tvarka būtų laikoma lygiaverte Reglamento (ES) Nr. 648/2012 IV antraštinėje dalyje nustatytiems reikalavimams, esminis tos teisinės ir priežiūros tvarkos rezultatas turėtų būti lygiavertis, t. y. taikant tą teisinę ir priežiūros tvarką turėtų būti pasiekiama lygiaverčių reglamentavimo tikslų. Todėl lygiavertiškumo vertinimo tikslas – patikrinti, ar JAV teisine ir priežiūros tvarka užtikrinama, kad dėl TBA sandorių tarpuskaitą atliekančių pagrindinių sandorio šalių Sąjungoje įsteigtiems tarpuskaitos nariams ir prekybos vietoms nekiltų didesnė rizika negu rizika, kuri tiems tarpuskaitos nariams ir prekybos vietoms kiltų dėl Sąjungoje leidimą gavusių pagrindinių sandorio šalių, ir dėl to jos Sąjungoje nekeltų nepriimtino lygio sisteminės rizikos;

(3) pagrindinėms sandorio šalims, kurias galima laikyti reguliuojamomis tarpuskaitos agentūromis, taikomos pirminės taisyklės nustatytos 1934 m. Vertybinių popierių biržos akto (toliau – Biržos aktas) 3 skirsnio a punkto 23 papunktyje ir 17A skirsnyje, 2010 m. C. Doddo ir B. Franko Volstryto reformų ir vartotojų apsaugos akto (toliau – C. Doddo ir B. Franko aktas) VII ir VIII antraštinėse dalyse ir pagal tuos aktus SEC priimtose taisyklėse, visų pirma taisyklėje Nr. 17Ad-22 (toliau – pirminės taisyklės). Tačiau tose pirminėse taisyklėse nenumatytas minimalus likvidavimo laikotarpis pradinėms garantinėms įmokoms apskaičiuoti ir surinkti. TBA sandorių atveju pradinės garantinės įmokos apskaičiuojamos remiantis trijų dienų likvidavimo laikotarpiu. Tas trijų dienų likvidavimo laikotarpis atspindi didelį TBA sandorių rinkos – antros pagal dydį JAV fiksuotųjų pajamų rinkos – likvidumą ir yra grindžiamas garantinės įmokos nustatymo modeliu, parengtu siekiant užtikrinti, kad garantinės įmokos padengtų

([1]) OL L 201, 2012 7 27, p. 1.

([2]) 2021 m. sausio 27 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/85 dėl Jungtinių Amerikos Valstijų pagrindinėms sandorio šalims, kurioms veiklos leidimus išduoda ir kurių priežiūrą vykdo JAV vertybinių popierių ir biržų komisija, taikomos reguliavimo sistemos lygiavertiškumo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 reikalavimams (OL L 29, 2021 1 28, p. 27).

([3]) U.S Federal Register, Vol. 77 No. 156, 13 August 2012, Part II Commodity Futures Trading Commission 17 CFR Part 1, Securities and Exchange Commission, 17 CFR Parts 230, 240 and 241 Further Definition of „Swap,“ „Security-Based Swap,“ and „Security-Based Swap Agreement“; Mixed Swaps; Security-Based Swap Agreement Recordkeeping; Final Rule.

galimas pozicijas, kurios, pagrindinės sandorio šalies vertinimu, gali kilti, kol įsipareigojimų neįvykdžiusio dalyvio pozicijos bus apdraustos arba likviduotos. Garantinių įmokų modelyje naudojamas retrospektyvinės peržiūros laikotarpis, t. y. atsižvelgiama į pastaruosius 10 metų ir, kai aktualu, į nepalankiausių rinkos sąlygų laikotarpius, viršijančius tuos 10 metų, – taip siekiama užtikrinti, kad visada būtų atsižvelgiama į nepalankiausių rinkos sąlygų laikotarpius. TBA sandorių garantinių įmokų apskaičiavimo taisyklės ir procedūros grindžiamos metodu, panašiu į Reglamento (ES) Nr. 648/2012 IV antraštinėje dalyje nustatytas taisykles. Remiantis tų taisyklių ir procedūrų rezultatų ir jų tinkamumo sumažinti rizikai, kurią gali patirti Sąjungoje įsisteigę tarpuskaitos nariai ir prekybos vietos, vertinimu, tos taisyklės ir procedūros gali būti laikomos lygiavertėmis reikalavimams, nustatytiems Reglamento (ES) Nr. 648/2012 IV antraštinėje dalyje ir patikslintiems Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 153/2013 26 straipsnio 1 dalyje ([4]). Ta nuostata reikalaujama, kad pagrindinė sandorio šalis apsvarstytų galimybę taikyti minimalų dviejų dienų likvidavimo laikotarpį biržos išvestinių finansinių priemonių sandoriams ir minimalų penkių dienų likvidavimo laikotarpį ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandoriams, surenkamą garantinę įmoką paprastai apskaičiuojant grynąja verte;

(4) be to, Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 153/2013 28 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad pagrindinė sandorio šalis taikytų bent vieną iš trijų procikliškumo ribojimo priemonių siekdama užtikrinti, kad stabilios ekonomikos laikotarpiu pradinės garantinės įmokos pernelyg nesumažėtų, o nepalankiomis sąlygomis – drastiškai nepadidėtų. Tokiomis priemonėmis užtikrinamos stabilios ir konservatyvios garantinės įmokos. Pirminėse taisyklėse tokio konkretaus reikalavimo dėl TBA sandorių nėra. Tačiau TBA sandorių tarpuskaitą atliekančios pagrindinės sandorio šalys yra parengusios vidaus taisykles ir procedūras, kuriomis ribojamas procikliškumas. Todėl privalomomis pagrindinių sandorio šalių vidaus taisyklėmis ir procedūromis TBA sandorių atžvilgiu pasiekiama esminių rezultatų, kurie yra lygiaverčiai Sąjungos taisyklių dėl procikliškumo ribojimo poveikiui;

(5) todėl JAV pagrindinėms sandorio šalims, kurias galima laikyti reguliuojamomis tarpuskaitos agentūromis, dėl TBA sandorių taikoma teisinė ir priežiūros tvarka turėtų būti laikoma lygiaverte Sąjungos taisyklėms, su sąlyga, kad pagal pagrindinės sandorio šalies, kuri atlieka TBA sandorių tarpuskaitą ir kreipiasi dėl pripažinimo, privalomas vidaus taisykles ir procedūras būtų užtikrinama, kad ji atitiktų tam tikrus rizikos valdymo reikalavimus. Visų pirma pagrindinė sandorio šalis turėtų apskaičiuoti ir surinkti garantines įmokas remdamasi TBA sandoriams taikomu trijų dienų likvidavimo laikotarpiu, apskaičiuotu grynąja verte. Be to, pagrindinė sandorio šalis turėtų taikyti procikliškumo ribojimo priemones, kurios, užtikrinant stabilias ir konservatyvias garantines įmokas, TBA sandorių atžvilgiu būtų lygiavertės bent vienai iš trijų Reglamento (ES) Nr. 153/2013 28 straipsnio 1 dalyje nustatytų priemonių;

(6) Komisija daro išvadą, kad dėl TBA sandorių pagrindinėms sandorio šalims, kurias galima laikyti reguliuojamomis tarpuskaitos agentūromis, SEC taikoma teisinė ir priežiūros tvarka, apimanti pirminėse taisyklėse ir privalomose pagrindinių sandorio šalių, kurias galima laikyti reguliuojamomis tarpuskaitos agentūromis, vidaus taisyklėse ir procedūrose nustatytus reikalavimus, turi būti laikoma teisiškai privalomais reikalavimais, kurie yra lygiaverčiai Reglamento (ES) Nr. 648/2012 IV antraštinėje dalyje nustatytiems reikalavimams, patikslintiems Deleguotajame reglamente (ES) Nr. 153/2013, ta apimtimi, kuria ta tvarka atitinka tam tikrus rizikos valdymo reikalavimus;

(7) kad galėtų būti pripažintos Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA), TBA sandorių tarpuskaitą atliekančios pagrindinės sandorio šalys turėtų laikytis pagrindinėms sandorio šalims, kurias galima laikyti reguliuojamomis tarpuskaitos agentūromis, taikomų taisyklių ir teisiškai privalomų reikalavimų, atitinkančių tam tikrus rizikos valdymo standartus. ESMA turėtų pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 25 straipsnio 2 dalies b punktą tikrinti, ar paraišką ją pripažinti Sąjungoje pateikusios SEC prižiūrimos ir TBA sandorių tarpuskaitą atliekančios pagrindinės sandorio šalies vidaus taisyklės ir procedūros apima minėtus rizikos valdymo standartus. Visų pirma ESMA turėtų patikrinti, ar pagrindinė sandorio šalis TBA sandoriams taiko trijų dienų likvidavimo laikotarpį, apskaičiuotą grynąja verte, ir ar pagrindinė sandorio šalis taiko procikliškumo ribojimo priemones, kurios, užtikrinant stabilias ir konservatyvias garantines įmokas, yra lygiavertės kuriai nors iš trijų Reglamento (ES) Nr. 153/2013 28 straipsnio 1 dalyje nustatytų priemonių;

(8) todėl Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/85 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(9) siekiant užtikrinti, kad ESMA galėtų nedelsdama pradėti TBA sandorių tarpuskaitą atliekančių pagrindinių sandorio šalių pripažinimo procedūrą, šis sprendimas turėtų įsigalioti skubos tvarka;

([4]) 2012 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 153/2013, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 papildomas nuostatomis dėl pagrindinėms sandorio šalims taikomų reikalavimų techninių reguliavimo standartų (OL L 52, 2013 2 23, p. 41).

(10) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Europos vertybinių popierių komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2021/85 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

1) c punktas pakeičiamas taip:

„c) hipoteka užtikrintų vertybinių popierių, kuriais prekiaujama „To-Be-Announced“ pagrindu, atveju būtų taikomas trijų dienų likvidavimo laikotarpis, skaičiuojamas grynąja verte;“;

2) straipsnis papildomas d punktu:

„d) a, b ir c punktuose nurodytų sandorių atveju priemonės, skirtos procikliškumui apriboti, būtų lygiavertės bent vienoms iš toliau nurodytų priemonių:

i) priemonėms, pagal kurias taikomas garantinės įmokos rezervas, kuris būtų bent jau lygus 25 % apskaičiuotų garantinių įmokų ir kurį pagrindinė sandorio šalis leistų laikinai išnaudoti tais laikotarpiais, kai apskaičiuoti garantinės įmokos reikalavimai labai padidėja;

ii) priemonėms, pagal kurias priskiriamas ne mažesnis kaip 25 % koeficientas nepalankiausių sąlygų stebėjimui retrospektyvinės peržiūros laikotarpiu;

iii) priemonėms, kuriomis užtikrinama, kad garantinės įmokos reikalavimai nebūtų mažesni už garantinės įmokos reikalavimus, kurie būtų apskaičiuoti atsižvelgiant į kintamumą, apskaičiuotą per 10 metų retrospektyvinės peržiūros laikotarpį.“

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2022 m. balandžio 4 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN